Pulsatilla (Koniklec)

čeleď: Ranunculaceae

Rose od střední Evropy po střední Asii a Sibiř, jeden druh pochází ze Severní Ameriky. Obvykle dorůstá výšky 30 - 40cm. Patří mezi rostliny kvetoucí na jaře s obvykle fialovými zvonovitě nebo miskovitě sevřenými květy a dále mezi trvalky. Po celém povrchu bývá alespoň částečně chlupatý. Plodem je nažka. Je vhodná pro umístění do skalek. Využívá se v léčitelství.

Vyhovuje mu plné slunce, ale dokáže růst i v polostínu. Půda by měla být dobře propustná, hlinitopísčitá, bohatá na živiny, vápenitá, v době vegetace vlhká. Roste na horských loukách, stepích, atp. Jsou náchylné na přemokření.

Množí se semeny.

Pulsatilla ajanensis
synonyma: Anemone ajanensis

Pulsatilla albana (Koniklec albánský)
synonyma: Anemone albana, P. andina

oblasti: Albánie, Arménie, Írán, Malá Asie (Anatolie)

Dorůstá výšky 20 - 30cm. Kvete žlutými květy. Existuje vnitrodruhový taxon:

- subsp. armena

Dobře snáší suchá místa.

Pulsatilla alpina (Koniklec alpský)
synonyma: Preonanthus scherfelii

oblasti: Andalusie, Apeniny, Česká republika, Německo, Pyreneje, Rakousko, Švýcarsko, V Alpy

Pochází z hor střední a jižní Evropy. Dorůstá výšky 10 - 15 (i 50)cm. Listy jsou 3četně zpeřené. Plodem je nažka. V místě výskytu patří mezi chráněné druhy. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. alba - bílé květy
- subsp. alpina - severozápadní Alpy
- subsp. apiifolia - jižní a střední Evropa, výška 10 - 50cm, listy 2 - 3x zpeřené, žlutý květ
- subsp. austriaca - východní Alpy, výšky 2 - 15cm, s plodem i 33cm, ochlupený pouze stonek, chráněný druh C3
- subsp. austroalpina - jih východních Alp
- subsp. cottianaea - Savojsko a Piemont
- subsp. millefoliata - jih západních Alp a Apeniny
- subsp. schneebergensis - severovýchodní Rakousko

Fotografie převzata z http://www.vkolacek.cz/ .

Vyhovují mu horské louky a pastviny nebo i dále smrčiny v nevápenité dobře propustné půdě. Špatně snášejí letní sucho a zimní vlho.

Pulsatilla ambigua

Pulsatilla armena
synonyma: Anemone albana subsp. armena, P. albana subsp. armena

oblasti: Arménie

Pulsatilla aurea

Pulsatilla campanella
synonyma: P. albana var. campanella

oblasti: Kazachstán, Ťan-šan

Pulsatilla cernua
synonyma: Anemone cernua, Anemone cernua var. koreana, P. cernua var. koreana, P. koreana

Pulsatilla chinensis
synonyma: Anemone pulsatilla var. chinensis

oblasti: Čína

Pulsatilla dahurica

Pulsatilla grandis (Koniklec velkokvětý)
synonyma: P. donetzica, P. vulgaris subsp. grandis

oblasti: Česká republika, Rumunsko, Slovensko

Pochází ze střední a jihovýchodní Evropy. Dorůstá výšky 5 - 30cm. Listy jsou 2 - 4x přenosečné s úkrojky o šířce 2 - 5mm. Kvete fialovými květy s okvětními lísky o délce 1,9 - 4,2cm. Plodem je nažka s chmýrem. Využívá se v léčitelství. Patří mezi chráněné druhy C2. Existuje vnitrodruhový taxon:

- 'Alba'/f. alba

Vyhovují mu lesostepi, stráně na plném slunci s vápencovým podkladem.

Pulsatilla halleri (Koniklec Hallerův)

oblasti: Itálie, Německo, Švýcarsko

Dorůstá výšky 10 - 20cm. Kvete fialovými květy.

Pulsatilla kostyczewii

Pulsatilla montana (Koniklec horský)

oblasti: Itálie, Švýcarsko

Existuje vnitrodruhový taxon:

- subsp. australis

Pulsatilla nigricans
synonyma: P. pratensis subsp. nigricans

Pulsatilla occidentalis

oblasti: Alberta, Britská Kolumbie, Idaho, Kalifornie, Montana, Oregon, Washington

Pulsatilla patens (Koniklec otevřený)

oblasti: Alberta, Aljaška, Britská Kolumbie, Česká republika, Idaho, Illinois, Iowa, J Švédsko, Jižní Dakota, Kansas, Kolorado, Manitoba, Michigan, Minnesota, Montana, Nebraska, Německo, Nové Mexiko, Ontario, Polsko, Rumunsko, Rusko, Saskatchewan, Severní Dakota, Severozápadní Teritorium, Texas, Ukrajina, Utah, Washington, Wisconsin, Wyoming, Yukon

Pochází ze střední, severní a východní Evropy. Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 5 - 20 (i 40)cm. Listy má dlanitosečné a laločnaté s 0,5 - 1cm úkrojky. Po celém povrchu je hustě chlupatý. Kvete modrofialovými vzpřímenými květy. Plodem je nažka délky 3 - 4,5cm. Je jedovatý. Patří mezi chráněné druhy C1.

Vyhovují mu sušší zatravněná místa, křoviny, atp. Má rád vápno a teplo.

Pulsatilla pratensis (Koniklec luční)
synonyma: Anemone pratensis, P. nigricans

oblasti: Česká republika, Německo, Polsko, V Evropa

Pochází ze střední Evropy. Dorůstá výšky 10 - 15cm, s plodem až 45 (i 50)cm a po celém povrchu je bohatě ochlupený. Listy jsou 2 - 3x peřenodílné s úkrojky o šířce 1 - 3mm. Kvete převislými tmavěfialovými úzce zvonkově tvarovanými květy, okvětní lístky bývají zpětně prohnuté. Patří mezi chráněné druhy C2 a staré léčivé rostliny. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. bohemica (Koniklec luční český) - výška 8 - 20cm, menší tmavěfialové zvonkové květy skloněné dolu; suché zatravněné plochy
- subsp. nigricans

Vyhovují mu suchá místa na stepích nebo skalkách s písčitou lechkou vzdušnou půdou.

Fotografie převzata z http://www.vkolacek.cz/ .

Pulsatilla regeliana (Koniklec Regelův)

Pulsatilla slavica (Koniklec slovenský)

oblasti: Polsko, Slovensko, Z Karpaty

Patří mezi endemity západních Karpat. Dorůstá výšky 10 - 22cm, po odkvětu až 0,5m. Listové úkrojky mají šířku až 8mm. Po celé ploše je bohatě bíle ochlupený. Kvete tmavšími fialovorůžovými až modrofialovými květy s výrazným žlutým středem. Patří mezi chráněné druhy v místě výskytu.

Vyhovuje mu vápenitá půda v bučinách.

Pulsatilla subslavica (Koniklec prostřední)

Pulsatilla sukaczevii

Pulsatilla tenuiloba

Pulsatilla turczaninovii
synonyma: P. grandis var. turczaninovii, P. turczaninovii f. albiflora

oblasti: S Asie, Sibiř

Pochází ze Sibiře.

Pulsatilla vernalis (Koniklec jarní)
synonyma: Anemone vernalis

oblasti: Alpy, Česká republika, Itálie, J Švédsko, Jugoslávie, Německo, Polsko, Pyreneje, Slovensko , Švýcarsko

Pochází z hor jižní a střední Evropy. Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 5 - 15 (i 25)cm. Po celém povrchu má rezavé chloupky. Listy jsou 1x peřenodílné a kožovité a vytrvávají přes zimu. Kvete bílými nebo světlými narůžovělými nebo nafialovělými květy. Plodem je nažka. Patří mezi chráněné druhy C1. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. vernalis (Koniklec jarní pravý) - výška 7 - 30cm; čepel listů dlouhá 3 - 4cm a široká 4 - 5cm, délka řapíku min. 3cm; okraje lesů, kyselý substrát, blízko vyhynutí
- subsp. alpestris/var. alpestris (Koniklec jarní alpinský) - výška 5 - 10cm; čepel listů dlouhá 2 - 3cm a široká 3cm, délka řapíku 2 - 4cm; subalpinské oblasti - Krkonoše, Hrubý Jeseník

Vyhovují mu sušší trávníky, světlé borové lesy, lehčí bazická ale i mírně kyselá půda bohatá na živiny.

Pulsatilla violacea
synonyma: P. georgica

Pulsatilla vulgaris (Koniklec německý)
synonyma: Anemone pulsatilla, P. germanica

oblasti: Anglie, Německo, Polsko, Švýcarsko

Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 10 - 20 (i 40)cm. Listy jsou 2 - 3x peřenodílné. Kvete růžovofialovými nebo modrofialovými květy se stříbřitými chloupky. Obsahuje jedovaté látky. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Alba' - výška 30cm, bílé květy
- 'Papageno' - korunní lístky dřípaté, různé barvy
- 'Röde Klokke' - výška 30cm, červené květy
- 'Rubra' - výška 25cm, hnědočervené květy

Vyhovují mu sušší louky nebo skalky na plném slunci. Má rád teplo a vápenitou půdu.

Pulsatilla wallichiana

Pulsatilla x hackelii (Koniklec Hackelův)

oblasti: Česká republika, Německo, Polsko, Slovensko

Jedná se o hybrid k. lučního x k. otevřeného. Květy mají sytou červenofialovou barvu a jsou mírně odkloněné od svislé polohy.

Pravděpodobně jsou všechny rostliny sterilní.

Pulsatilla x wolfgangiana
synonyma: P. patens subsp. teklae, P. teklae

Pulsatilla zimmermannii (Koniklec jižní)

Další informace:
http://botanika.wendys.cz/kytky/K445.php
http://botanika.wendys.cz/kytky/K94.php
http://botany.cz/cs/pulsatilla-grandis/
http://jiho.ceskestavby.cz/rostliny/koniklec-/
http://rostliny.prirodou.cz/?rostlina=pulsatilla_pratensis
http://www.botany.cz/cs/pulsatilla-pratensis-bohemica/

http://www.garten.cz/a/cz/3592-pulsatilla-vulgaris-koniklec-obecny/
http://www.kvetenacr.cz/detail.asp?IDdetail=541
http://www.volny.cz/homeopatie/pulsment.htm

https://www.rostliny.net/